

Sygn. akt VII U 1440/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marcin Winczewski
Protokolant:	sekr. sądowy Artur Kluskiewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Bydgoszczy

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o odszkodowanie z tytułu wypadku

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 października 2015 r. nr (...) -1/07- (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu wskutek pogorszenia stanu zdrowia w wysokości dodatkowych 15 % (piętnaście procent).

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 1440/15

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 20 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 12 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odmówił R. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu albowiem uszczerbek ten nie uległ zwiększeniu o co najmniej 10% i wynosi 15%.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł R. K., domagając się przyznania prawa do zwiększenia jednorazowego odszkodowania. W uzasadnieniu wskazał, że nie zgadza się z decyzją, gdyż w następstwie tętniaka doznał upośledzenia lewego oka.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

R. K. był zatrudniony na stanowisku ogrodnika u L. D., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) L. D. w B.. W dniu 21 września 2011 r., w trakcie pracy, skarżył się na ból i złe samopoczucie, a w pewnym momencie stracił przytomność. Wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło go do Szpitala (...) w B., gdzie stwierdzono krwotok podpajęczynówkowy i przeprowadzono operację tętniaka środkowej prawej tętnicy mózgu. Zdarzenie to zostało uznane za wypadek przy pracy prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 22 października 2013 r. w sprawie o prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego o sygnaturze akt VI Ua 55/12.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy – k. 3-4 akt ZUS; karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 9 akt ZUS)

Orzeczeniem z dnia 1 października 2014 r. komisja lekarska ZUS stwierdziła u ubezpieczonego 12% stały uszczerbek na zdrowiu, spowodowany skutkami wypadku z dnia 21 września 2011 r., na który składało się 7% z pkt 3a rozporządzenia i 5% z pkt 10a rozporządzenia. Lekarz stwierdził wówczas ubytek kości czaszki w okolicy skroniowej prawej, po kraniotomii oraz objawowe bóle i zawroty głowy. Decyzją z dnia 7 października 2014 r. ZUS przyznał mu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w wyniku rzezonego wypadku w kwocie 8.760,00 zł, za 12% uszczerbek na zdrowiu.

Pismem z dnia 23 lipca 2015 r. R. K. domagał się wydania decyzji w związku z pogorszeniem się stanu jego zdrowia. Orzeczeniem z dnia 24 sierpnia 2015 r. lekarz orzecznik stwierdził łącznie 15% uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy, na podstawie pkt 35a rozporządzenia. Lekarz stwierdził więc całkowicie nowe schorzenie związane z wypadkiem przy pracy – pourazowe zmiany w zakresie narządu wzroku, jednakże niezasadnie stwierdził, że poprzednio stwierdzony uszczerbek zwiększył się jedynie o 3%. Ubezpieczony wniósł od niego sprzeciw, a komisja lekarska orzeczeniem z dnia 19 października 2015 r. podtrzymała stanowisko lekarza orzecznika, o łącznie 15% uszczerbku na zdrowiu, wskazując ponownie na pkt 35a rozporządzenia. Decyzją z dnia 20 października 2015 r. ZUS odmówił prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu.

(okoliczności bezsporne, ponadto dowód: pismo z dnia 23 lipca 2014 r. – k. 29 akt ZUS; orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 24 sierpnia 2015 r. – k. 32 akt ZUS; orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 19 października 2015 r. – k. 33 akt ZUS; decyzja ZUS z dnia 20 października 2015 r. – k. 34 akt ZUS)

W wyniku wypadku przy pracy z dnia 21 września 2011 r. u ubezpieczonego stwierdzono pęknięcie tętniaka mózgu; przebyty wylew do ciała szklanego oka lewego, leczony witrektomią; pseudofakię po usunięciu soczewki.

R. K. był operowany neurochirurgicznie. Po operacji stwierdził pogorszenie widzenia oka lewego. Następnie nastąpił wylew do ciała szklanego tegoż oka. Został zakwalifikowany do witrektomii, którą zaplanowano na maj 2013 r. Miesiąc wcześniej usunięto w lewym oku soczewkę. Zabieg witrektomii obejmował też fotokoagulację laserową i endotamponadę gazem. W drugim dniu po operacji widzenie okiem lewym wynosiło 2/50.

W oku prawym – przedni odcinek bez zmian; ośrodki optyczne przezroczyste; dno oka bez zmian. W oku lewym – rogówka przezroczysta, komora przednia prawidłowej głębokości; sztuczna soczewka osadzona prawidłowo; otwór w torebce tylnej soczewki po YAG kapsulotomii. Dno oka – tarcza nerwu wzrokowego różowa, o granicach wyraźnych; naczynia o prawidłowym przebiegu i szerokości; nieco rozmyty refleks dołeczkowy; obwód siatkówki bez zmian. Delikatne pogrubienie siatkówki oka lewego na granicy dołka.

W związku z wypadkiem, stwierdzony początkowo u ubezpieczonego 12% stały uszczerbek na zdrowiu, uległ powiększeniu i wynosi obecnie 27%. Wylew do ciała szklanego w oku jest powikłaniem wylewu podpajęczynówkowego, na skutek pęknięcia tętniaka mózgu. Wylew ten był na tyle duży, że wymagał leczenia operacyjnego albowiem nie doszło do samoistnego wchłonięcia się krwi. Upřednio stwierdzono u ubezpieczonego 12% uszczerbek na zdrowiu,

ale wyłącznie z przyczyn neurochirurgicznych. Usunięcie soczewki i wszczepienie sztucznej w celu leczenia wylewu do ciała szklanego skutkuje pogorszeniem stanu zdrowia o kolejne 15% uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 11 oraz akta ZUS; opinia biegłego sądowego okulisty Anieli Zmaczyńskiej z dnia 31 stycznia 2016 r. wraz z wywiadem i badaniem przedmiotowym – k. 10)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu. Podstawę ustalenia stanu faktycznego sprawy stanowiła także przeprowadzona opinia biegłego sądowego okulisty Anieli Zmaczyńskiej.

Należy zaznaczyć, iż jak słusznie podkreśla się w najnowszym orzecznictwie, sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, a odrębny charakter postępowania nie wyłącza zasady kontrydiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia swych twierdzeń przez ubezpieczonego i pozwanego organ (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, Lex nr 447681; z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, Lex nr 497701; z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 269/10, Lex nr 794791 i z dnia 9 sierpnia 2011 r., I UK 52/11, Lex nr 1084706).

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.; powoływana dalej jako „ustawa wypadkowa”), za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych. W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy, z tytułu wypadku przy pracy przysługuje „jednorazowe odszkodowanie” – dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie (art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej). Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy (ust. 2). Natomiast za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie (ust. 3). Jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie (art. 12 ust. 2).

Wymaga podkreślenia, że w rozpoznawanej sprawie strony nie prowadziły sporu (po prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w zakresie prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego), co do faktu, że ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy w rozumieniu powyższych przepisów, a także iż początkowo występował u niego 12% uszczerbek na zdrowiu, za który to wypłacono mu już w 2015 r. jednorazowe odszkodowanie. Rozstrzygnięcia wymagało natomiast ustalenie, czy w związku z rzecznym wypadkiem przy pracy, zwiększeniu o co najmniej 10% uległ tenże wcześniej ustalony uszczerbek – w tym celu dopuszczono dowody z opinii biegłego sądowego okulisty.

Dowód z opinii biegłych, jak podkreśla się w orzecznictwie, podlega ocenie Sądu przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c., na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001/4/64; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, Lex nr 77046). Biorąc pod uwagę przedstawione kryteria należy stwierdzić, że przeprowadzony dowód z opinii biegłego sądowego Anieli Zmaczyńskiej jest w pełni przydatny dla ustalenia stanu faktycznego sprawy. Biegły wydał swą opinię po gruntownej analizie akt

sprawy, uwzględniając całą dostępną dokumentację lekarską i wywiad z ubezpieczonym, a przede wszystkim dokonał badania przedmiotowego. Wnioski opinii omówiono szeroko, sformułowane zostały one w sposób jasny i precyzyjny, a końcowe stanowisko zostało szczegółowo, przekonująco i logicznie uzasadnione. Przedstawione konkluzje są kategoryczne, a ich uzasadnienie przedstawione zostało w sposób przystępny i zrozumiały. Biegły jest doświadczonym specjalistą z dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego, a poziom jego wiedzy i sposób umotywowania orzeczenia powoduje, iż Sąd uznaje przeprowadzoną w sprawie opinię za w pełni trafną, tym bardziej, że nie została ona zakwestionowana przez strony procesu (k. 20, 24), a znajduje de facto potwierdzenie w orzeczeniach lekarza orzecznika z dnia 24 sierpnia 2015 r. (k. 32 akt ZUS), jak i komisji lekarskiej z dnia 19 października 2015 r. (k. 33). Jak bowiem ostatecznie przyznał sam organ (k. 20), orzeczenia te jednoznacznie wskazywały na 15% uszczerbek na zdrowiu w związku z problemami natury okulistycznej u ubezpieczonego i nie miały żadnego związku z wcześniej określonym uszczerbkiem na zdrowiu natury neurologicznej. Orzecznicy ZUS w sposób błędny przyjęli, iż uszczerbek określany na podstawie punktu 35a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (j.t.: Dz. U. z 2013 r., poz. 954), tj. usunięcie zaćmy pourazowej z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej w jednym oku, należy zaliczyć do uszczerbku ustalonego już wcześniej na podstawie punktów 3a i 10a rozporządzenia (tj. ubytek w kościach czaszki o średnicy poniżej 2,5 cm oraz utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym) i tym samym wadliwie uznali, że nie doszło do zwiększenia uszczerbku powyżej 10%. Tymczasem schorzenie okulistyczne nie było w ogóle wcześniej brane przez pozwany organ pod uwagę, a stwierdzony obecnie 15% uszczerbek na zdrowiu uznać trzeba właśnie za pogorszenie stanu zdrowia R. K..

Na marginesie dotychczasowych rozważań, Sąd wskazuje, że jak to zostało wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., (II CR 817/73; Lex nr 7404), do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Jeżeli więc Sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, to nie ma potrzeby żądania ponowienia lub uzupełnienia tego dowodu (por. wyroki SN z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPiUS 2000/23/869; z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPiUS 1997/23/476; z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPiUS 1998/3/100; z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPiUS 1998/13/408).

Na koniec jeszcze raz należy podkreślić, iż R. K. w 2015 r. otrzymał już jednorazowe odszkodowanie w związku z wypadkiem przy pracy, a obecnie domaga się zwiększenia przyznanego świadczenia, w związku z pogorszeniem stanu zdrowia. Skoro więc z w pełni wiarygodnej i niekwestionowanej opinii biegłego sądowego wynika, że ubezpieczony doznał nowego uszczerbku na zdrowiu wyższego niż 10%, to przysługuje mu zwiększone odszkodowanie właśnie w świetle art. 12 ust. 2 ustawy wypadkowej.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy, jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym wysokość tego odszkodowania zobowiązany będzie wyliczyć pozwany organ, rzecz jasna w razie uprawomocnienia się przedmiotowego wyroku.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

SSR Marcin Winczewski